

Eindverslag stage jaar 1

In de stagegids jaar 1 kun je alle achtergrondinformatie over de stage vinden. In de bijlage van de stagegids staat ook een overzicht (tabel) met alle documenten die van belang zijn voor stage en die te vinden zijn op Brightspace ('stagegids en formulieren'). Een deel van deze documenten zullen in de loop van het studiejaar worden gepubliceerd.

In het eindverslag laat je zien dat je een *betekenisvol* leerdoel kunt formuleren volgens de DILTE-methode. Daarnaast maak je inzichtelijk dat je jouw eigen leerproces kunt sturen door methodisch je voortgang op het leerdoel te monitoren en uiteindelijk de groei die je hebt doorgemaakt in relatie tot het leerdoel te evalueren. Het verslag bevat ook een reflectie op een waardevolle ervaring, evenals korte reflecties op de waarde van de intervisie, het methodisch werken met leerdoelen en een beschrijving van sterke kanten en ontwikkelpunten die je bij jezelf hebt ontdekt tijdens de stage. Vanuit hieruit formuleer je ten slotte voornemens voor de stage in jaar 2.

Er zijn verschillende redenen waarom we er als opleiding voor hebben gekozen om binnen de stage te werken met een leerdoel. We willen als opleiding je graag *sturing laten geven aan je eigen leerproces*. Dat kan bij uitstek via een leerdoel. Daarnaast willen we je, in eerste instantie rondom je eigen leerproces, laten oefenen met methodisch werken. Dit legt fundamenten voor het methodisch werken in jaar 2 en 3, waarin je methodisch werken gaat inzetten ten bate van bijvoorbeeld gezinnen, kinderen en organisaties. Ten slotte vinden we het belangrijk dat je ook autonomie hebt om *onderbouwd eigen keuzes te kunnen maken* en accenten te leggen. Dat is bij uitstek mogelijk doordat je het leerdoel zelf kunt kiezen.

Bij het formuleren van een leerdoel is het belangrijk dat het *leerdoel echt betekenisvol is* voor jou en juist gekozen. Het werken aan het leerdoel dat je kiest gaat immers een deel van de leeractiviteiten die je gaat ontplooiën in de periode van februari tot en met het einde van het collegejaar bepalen. Het is belangrijk dat het leerdoel voor jou echt 'leeft' en wat je wilt leren ook echt iets is dat je aanspreekt. Vandaar dat het van belang is dat je over de keuze van je leerdoel en de uitwerking daarvan gesprekken voert met je medestudenten, mentor (tijdens de bijeenkomsten in het kader van de regielijn) en praktijkbegeleider. Waardevolle inbreng is ook het 'tussentijds feedbackformulier praktijkbegeleider' (zie 'stagegids en formulieren' op de Brightspace course), dat je ook bespreekt met jouw regiegroep. Ten slotte is het belangrijk dat het doel wel *ambitieus is, maar ook haalbaar en realistisch*.

Je werkt aan het stageverslag gedurende een langere periode dan bij andere modules. Het formuleren van het leerdoel en bedenken hoe je het wilt gaan evalueren (2.1 – 2.4) vindt plaats na de kersvakantie (**beginfase**). De overige onderdelen werk je uit in blok 2B aan het eind van het jaar (**eindfase**).

Het is van groot belang dat je leerdoel uiterlijk in februari schriftelijk is uitgewerkt en dat je feedback van medestudenten en de mentor (op vastgestelde momenten) over het verslag hebt gevraagd. De mentor geeft dan een go of een no go. Dit zodat je zeker weet dat het goed genoeg van kwaliteit is om je stage uiteindelijk te kunnen afronden. Het is vanzelfsprekend dat het problematisch kan zijn als je het leerdoel te laat opstelt. Er is dan te weinig tijd om aan het leerdoel te werken. Daarnaast heb je dan al een groot deel van de stage 'ongericht' gewerkt. Het wordt dan erg lastig of onmogelijk de eindfase af te ronden.

Hieronder wordt het eindverslag uitgebreid omschreven. Het is belangrijk om het 'beoordelingsformulier eindopdracht' (wordt uiterlijk in blok 3 gepubliceerd op Brightspace) goed te bestuderen daar deze rubric aanwijzingen kan geven bij het maken van het verslag. Het is tevens waardevol als een collega-student peerfeedback geeft op basis van het formulier. Tot slot is het formulier ook te gebruiken als een checklist. Op Brightspace is ook een voorbeeld te vinden van een leerdoel dat is uitgewerkt volgens de DILTE-methode.

Het verslag bevat de volgende onderdelen (onderdelen die je tijdens de beginfase van je stage maakt zijn **donkerblauw** en lever je in februari in bij je praktijkbegeleider en je stagebegeleider (mentor). **De beginfase wordt de basis van je eindverslag en vul je aan in je eindverslag.**

Beginfase

1. Leerdoel uitwerken volgens **DILTE**-methode (**beginfase**)
 - a. Doel.
 - b. Inhoud
 - c. **Leerweg & Tijdspad**
 - d. Vooruitblik **Evaluatie**.
 - i. Stagecontract (volledig ingevuld).
 - ii. E van **DILTE**: oningevuld(e) feedback- of observatieformulier(en) voor evaluatie leerdoel
2. Ingevuld tussentijds feedbackformulier praktijkbegeleider.

Eindfase

1. Inhoudsopgave stageverslag
2. Inleiding (eindfase)
3. **Leerdoel**
4. Evaluatie leerweg.
Evaluatie groei leerdoel dvm. feedback.
5. Reflectie betekenisvolle ervaring.
6. Terugblik intervisie.
7. Terugblik stage jaar 1.
8. Vooruitblik stage jaar 2.
9. Conclusie.
10. Literatuurlijst.
11. **Bijlagen**: E van **DILTE**: ingevuld(e) feedback- of observatieformulier(en) leerdoel.

Beginfase

1. Leerdoel uitwerken volgens DILTE-methode (max. 4 A4) (beginfase)

Je formuleert een *betekenisvol* leerdoel en je werkt dit uit volgens de DILTE-methode.

Zorg ervoor dat het leerdoel een relatie heeft met één of meerdere competenties uit:

Kerntaak 1: Opgroeien en opvoeden ondersteunen

1. Onderhoudt een pedagogische (werk)relatie met (groepen) kinderen, jongeren, ouders en medeopvoeders.
2. Stimuleert systemisch en diversiteitssensitief de ontwikkeling van kinderen en jongeren in de opvoedingssituatie.

3. Biedt in samenspraak met kinderen, jongeren, ouders en mede-opvoeders verantwoorde ondersteuning bij het opgroeien en het opvoeden en beweegt mee in hun evoluerende behoeften.
4. Geeft (mede) vorm aan een pedagogisch klimaat dat opgroeien en opvoeden bevordert.

De leerdoelen werk je vervolgens uit door middel van de DILTE-methode (voor een voorbeeld zie Brightspace’).

De DILTE-methode

Om een leerdoel volgens de DILTE-methode uit te werken, is het nodig om de volgende stappen te doorlopen:

1.1. Doel

- Wat wil je precies kunnen? Formuleer dit zo concreet mogelijk. Begin de zin met ‘Ik kan’. Zorg dat het doel ambitieus is, maar het is ook belangrijk dat het haalbaar is om ontwikkeling door te maken op het door jou gekozen gebied. Ga hierover in gesprek met je mentor, praktijkbegeleider en regiegroep.

1.2. Inhoud:

- Leg uit waar het in het leerdoel precies om gaat en betrek hier minimaal één bron bij*. Leg vervolgens uit waarom je voor dit leerdoel hebt gekozen en wat de reden is dat het voor jou *betekenisvol* is om aan dit leerdoel te werken. Probeer dit zo expliciet en concreet mogelijk aan te geven waardoor het helder is voor de lezer. Hoe concreter het leerdoel is geformuleerd, hoe makkelijker het is om op de voortgang van het doel te reflecteren. Betrek bij het verantwoorden van je keuze voor het door jou gekozen leerdoel het tussentijds feedbackformulier praktijkbegeleider (plaats ingevulde formulier in bijlage 10.1.2). Geef ten slotte aan met welke competentie(s) uit competentiegebied 1 je leerdoel te maken heeft (in ieder geval pedagogiek competenties 1, 2, 3 & 4).

1.3. Leerweg & Tjdpad:

- Welke activiteiten ga je ondernemen om te kunnen ontwikkelen? Bijvoorbeeld: met welke professional ga je meelopen, aan wie ga je vragen stellen en welke literatuur ga je lezen over het onderwerp? Werk de leerweg uit in de vorm van een stappenplan voorzien van een nummering voor elke individuele stap. Probeer een

gevarieerd, motiverend en uitdagend programma voor jezelf te ontwerpen, passend bij hoe je leert.

- Geef aan in welke periode (bv. maand of maanden) je welke stap van je leerweg wilt afronden. Schrijf dit tussen haakjes achter iedere stap van de leerweg.

1.4. Vooruitblik *Evaluatie*:

- Geef aan op welke manier je in de eindfase gaat evalueren of je gegroeid bent in relatie tot het doel en of je het doel hebt behaald. Feedback is een essentieel onderdeel van de evaluatie die je gaat uitvoeren in de eindfase. Je kunt bijvoorbeeld feedback vragen aan de praktijkbegeleider, ouders, kinderen/jongeren of collega's. Een combinatie is natuurlijk nog beter.
- Je stelt een feedbackformulier op of een observatielijst. Deze voeg je toe als bijlage (10.1.3). Je maakt het formulier door op basis van de literatuur die je bestudeerd hebt bij inhoud en leerweg vragen/items te formuleren die specifiek gericht zijn op wat je zelf wilt leren. Het voordeel hiervan is dat je in al in de beginfase precies weet waar je beoordeeld gaat worden. Dit is voor de praktijkbegeleider ook gelijk helder.

* Stage leent zich bij uitstek voor het verbinden van theorie en praktijk. Dit is een essentiële vaardigheid voor een HBO-pedagoog/leraar. *Vandaar dat het noodzakelijk is om bij de uitwerking van het leerdoel bij de onderdelen 'inhoud' en 'leerweg' in ieder geval gebruik te maken van één betrouwbare bron.* Het kan om een bron gaan die gebruikt wordt voor een module, maar zelf literatuur zoeken behoort ook tot de mogelijkheden.

1.4.1 Stagecontract (volledig ingevuld).

1.4.2 E van DILTE: oningevuld(e) zelfgemaakt(e) feedback- of observatieformulier(en) voor evaluatie leerdoel.

1.4.3 Ingevuld 'tussentijds feedbackformulier' praktijkbegeleider (deze aan je mentor laten toekomen)

Eindfase:

1. Inhoudsopgave

2. Inleiding (max. 0,5 A4) (eindfase)

Geef aan wat de lezer kan verwachten te gaan lezen in het eindverslag.

3. Evaluatie (max. 2.5 A4) (eindfase).

3.1. *Evaluatie leerweg.*

Beschrijf welke activiteiten van je leerweg je hebt doorlopen, **geef concrete voorbeelden** en *wat je hier van hebt geleerd.*

3.2. *Evaluatie leerdoel dmv. feedback.*

- Plaats het door jou ontworpen (2.4), ingevulde feedbackformulier in de bijlage (10.2.1.).
- Leg uit in hoeverre je gegroeid bent in relatie tot het leerdoel. Bespreek hier expliciet de feedback die je hebt gekregen en verwijst naar het formulier in de bijlage.

4. Reflectie betekenisvolle ervaring (max. 2.5 A4) (eindfase).

Beschrijf een voor jou betekenisvolle en leerzame ervaring die je hebt opgedaan in de stage. Beschrijf de ervaring in de ik-vorm en op een zodanige wijze dat de lezer de ervaring echt voor zich kan zien. Gebruik hierbij expliciet de onderstaande stappen & kopjes.

1) Handelen/ervaren (aangeven waarom je voor deze specifieke ervaring hebt gekozen).

Hier leg je uit waarom je deze specifieke ervaring hebt uitgekozen om op te reflecteren. Daarbij ga je in op wat de ervaring precies met je leerdoel te maken heeft en waarom het voor jou een betekenisvolle ervaring is.

2) Terugblikken (ervaring uitgebreid beschrijven).

De essentie van deze fase is dat je de ervaring 'in geuren en kleuren' beschrijft, zodat niet alleen voor jezelf, maar ook voor een ander (mentor) duidelijk wordt wat de ervaring precies inhoudt. Beschrijf deze ervaring op zodanige wijze dat de lezer de ervaring als een film voor zich ziet (TIP: laat het lezen aan een medestudent om dit te controleren). Om de ervaring te beschrijven ga je in op de volgende aspecten (Geenen, 2010):

- a) *Situatie waarin omstandigheden zijn opgedaan.* Beschrijf de situatie concreet, zodat de situatie en de context duidelijk zijn voor de lezer.
- b) *Eigen gedrag, emoties, gedachten en behoeften tijdens de situatie.* Wat deed, dacht, voelde en wilde zowel je voor-, tijdens als na je handelen?
- c) *Andermans gedrag, emoties, gedachten en behoeften tijdens de situatie.* Geef aan welke waarnemingen je hebt opgedaan over wat anderen (bijvoorbeeld kinderen, ouders ect.) die betrokken waren bij de situatie deed/deden, dacht(en), voelde(n) en wilde(n). Probeer dit objectief te beschrijven (vandaar waarnemingen) en zo min mogelijk te interpreteren.

3) Bewustwording van essentiële aspecten.

Nu de ervaring en de context waarin deze is opgedaan helemaal helder is geworden, ga je reflecteren. Wat wordt er, nu je een 'helicopterview' hebt, precies duidelijk over de ervaring? Kun je nu achterhalen waarom de ervaring je raakte? Beschrijf waarom jij als persoon, met je eigen talenten en valkuilen, op deze manier hebt gehandeld. Zijn er nu zaken helder geworden waardoor je kunt aangeven of je handelen al dan niet passend was in de situatie? Wat vind je achteraf van je handelen als je dit relateert aan de kennis en vaardigheden die je hebt opgedaan tijdens het volgen van modules op de opleiding?

4) Leeropbrengst.

Wat heb je uiteindelijk geleerd van deze ervaring?

5. Terugblik intervisie (max. 1 A4) (eindfase).

Beschrijf kort welke casus je hebt ingebracht voor intervisie (regiegroep) en ga in op de volgende punten:

- 1) Hoe heb je het ervaren om de casus op papier te beschrijven en in te brengen voor intervisie?
- 2) Op welke wijze heeft het stapsgewijze reflecteren tijdens de intervisie en de tips van medestudenten die je tijdens de intervisie hebt gekregen jou geholpen om je handelen te verbeteren?

Bij sommige instellingen wordt gewerkt met intervisie. Het is ook toegestaan om bij dit onderdeel in te gaan op de intervisie die je hebt doorlopen bij de praktijkinstelling. Indien er een andere intervisiemethode werd gebruikt door de stage-instelling dan tijdens de bijeenkomsten van je regiegroep op de HvA, dan leg je uit welke intervisiemethode het betrof en wat deze inhield.

6. Terugblik stage jaar 1 (max. 1 A4) (eindfase).

Tijdens de stage heb je op verschillende manieren je eigen ontwikkeling aangestuurd en geëvalueerd. Bij dit onderdeel beschrijf je hoe je dat hebt ervaren en welk inzicht je dit heeft opgeleverd. Geef antwoord op de volgende vragen:

- 1) Hoe heb je het ervaren om te werken met een leerdoel, de DILTE-methode en het reflecteren op ervaringen? Welke inzichten heeft je dit opgeleverd?
- 2) Welke sterke kanten van jou als aankomend pedagoog zijn naar voren gekomen tijdens de stage? En waar moet je nog aan werken tijdens de opleiding?

7. Vooruitblik stage jaar 2 (max. 0,5 A4) (eindfase).

Maak een gefundeerde keuze over wat je graag volgend jaar wilt leren en wat voor een stage je wilt kiezen. Dit vloeit voort uit de terugblik (onderdeel 6).

8. Conclusie (max. 0,5 A4) (eindfase)

Geef aan wat je wilt concluderen over stage jaar 1 en het maken van het eindverslag.

9. Literatuurlijst.

10. Bijlagen.

E van DILTE: **ingevuld(e)** zelfgemaakt(e) feedback- of observatieformulier(en) voor evaluatie leerdoel door je praktijkbegeleider/ medestudent